

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Mednarodni mesec šolskih knjižnic oktober 2020

FINDING YOUR WAY TO GOOD HEALTH AND WELL BEING

- ✓ DIGITAL SOURCES
- ✓ NON FICTION
- ✓ FICTION
- ✓ SAFE SPACE

International School Library Month 2020

Source: <https://bit.ly/38K1wE>

International Association
of School Librarianship

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Mednarodni mesec šolskih knjižnic

OKTOBER 2020

”Iskanje poti do zdravja in dobrega
počutja”

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL - International Association of School Librarianship <http://www.iasl-online.org/>) tudi letos vabi k praznovanju in promociji šolskih knjižnic.

V slovenskem prostoru bo projekt že tradicionalno koordinirala **Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije**.

Vabimo vas, da se tudi letos pridružite praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic - ISLM 2020 z medpredmetnim vključevanjem v projekte in dejavnosti raziskovanja, vključujoč letošnje tematike.

Letošnje geslo "**Iskanje poti do zdravja in dobrega počutja**" se nanaša na izzive, ki nam jih prinaša nova realnost – življenje in sobivanje s svetovno pandemijo koronavirusa.

Vabimo vas, da uporabnike (učence in dijake) spodbudite k razmišljanju o pomenu šolskih knjižnic pri iskanju poti do zdravja in dobrega počutja.

Leta 1999 so knjižničarji po vsem svetu začeli praznovati svoj **mednarodni dan** na četrty ponedeljek v oktobru,

v Sloveniji smo ga prvič praznovali leta 2007, 22. oktobra.

Ker se je praznovanju pridruževalo čedalje več držav, se je leta 2008 odbor odločil, da praznovanje prilagodi lokalnemu okolju. James Henri, predsednik IASL, je ugotovil: »*Mednarodni dan šolskih knjižnic je*

dejansko prerasel v mednarodni mesec šolskih knjižnic. To pomeni, da knjižničarji sami lahko izberete ali dan ali teden ali celo ves mesec in ga napolnite z dejavnostmi, posvečenimi vaši knjižnici in s tem, kar šolska knjižnica pomeni šolski skupnosti.»

Mednarodni mesec šolskih knjižnic omogoča pristojnim za šolske knjižnice, da izberejo dan v oktobru, ki najbolj ustreza njihovi posebni situaciji, ko lahko praznično poudarijo pomembnost šolskih knjižnic.

Vse slovenske šolske knjižničarje in knjižničarke vabimo, da se pridružite in z obiskovalci knjižnic praznujete.

Kako? Idej vam zagotovo ne manjka, lahko pa jih izberete iz predlogov v prilogi. Morda vam bodo v pomoč tudi gesla iz preteklih let:

- 2007 - Učenje - okrepljeno z energijo šolske knjižnice,
- 2008 - Pismenost in učenje v tvoji šolski knjižnici,
- 2009 - Šolske knjižnice: panorama, zgodba zgodb,
- 2010 - Odprtost raznovrstnim izzivom – to so šolske knjižnice,
- 2011 - Šolske knjižnice opolnomočajo učence za življenje,
- 2012 - Šolske knjižnice – vez med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo,
- 2013 - Šolske knjižnice: vstop v življenje
- 2014 - Šolske knjižnice: srce šole,
- 2015 - Šolske knjižnice so zakon,
- 2016 - Naučite se razvozlati svoj svet.

- 2017 - Povezovanje skupnosti in kultur,
- 2018 - Zakaj imam rad/a svojo šolsko knjižnico,
- 2019 - Predstavljajmo si ...

Kdaj? Slovenski knjižničarji lahko praznovanja pričnemo že sredi septembra s pričetkom [3. NACIONALNEGA MESECA SKUPNEGA BRANJA](#) in dejavnosti napovejte v [DOGODKOVNIKU NMSB'20](#) na spletni strani: <https://nmsb.pismen.si/dogodki/prijavi/>, najkasneje pa prve dni **oktobra** ob tednu otroka. Izpostavite dogodke, ki so namenjeni skupnemu branju in s tem obogatijo temo skupne akcije v okviru TVU z naslovom [Beremo skupaj – za znanje in za zabavo](#), kar lahko povežete z letošnjo tematiko Mednarodnega meseca šolskih knjižnic 2020:

”Iskanje poti do zdravja in dobrega počutja”.

S praznovanjem želimo slovensko javnost opozoriti na delo šolskih knjižnic in izpostaviti njihov pomen pri pridobivanju in povezovanju znanja, omogočanju empatije, razvijanju domišljije, treningu socialnih veščin otrok, učencev in dijakov ter vzpostavitvi pozitivnega odnosa do knjižnic in branja.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Srčno vabljeni, da se pridružite skupnosti praznujočih šolskih knjižnic po vsem svetu in se odločite za izvedbo projekta.

Poročilo ali strokovni prispevek¹ o izvedenih dejavnostih pošljite
Urši Bajda, predsednici Sekcije za šolske knjižnice,
do 12. 12. 2020.

Poročila ali strokovne prispevke lahko pošljete po elektronski pošti na
naslov: sekcijasolskihknjiznicbds@gmail.com .

**Tudi letos bomo izdali ePublikacijo v kateri pa bodo objavljeni le
strokovni prispevki (ne poročila) in vsem sodelujočim pripravili
potrdila o sodelovanju.**

Predsednica Sekcije
za šolske knjižnice
mag. Urša Bajda

¹ Navodila o obliki strokovnega prispevka so na straneh 11-15.

Kaj lahko počnemo v mednarodnem mesecu šolskih knjižnic?

(povzeto po spletni strani IASL, 2007 pripravila Alja Bratuša, z leti pa dopolnjevali člani IO sekcije za šolske knjižnice)

1. Na spletni strani šolske knjižnice/šole predstavimo mednarodni dan šolskih knjižnic.
2. Učencem in strokovnim delavcem šole spregovorimo o pomenu šolskih knjižnic za učenje in poučevanje.
3. Spodbujajmo branje na najrazličnejše načine:
 - ✓ Z učenci pripravimo pravljичni dogodek – ustvarjalno delavnico s pripovedovanjem in ustvarjanjem za mlade bralce in krajane.
 - ✓ Pripravimo delavnico za starše, kako naj motivirajo za branje svoje otroke.
 - ✓ Organiziramo pogovor o prebranem - čajanko za učitelje in starše.
 - ✓ Z učenci pripravimo priporočilni seznam petih slovenskih knjig, ki bi jih priporočali sovrstnikom po svetu. Seznam pošljimo na naslov IASL, kjer ga bodo objavili.

- ✓ Za javnost organiziramo predstavitev raziskovalnih/projektnih nalog, pri katerih je sodelovala šolska knjižnica z viri in učenjem uporabe virov.
 - ✓ Organizirajmo knjižni sejem, na katerem predstavimo knjige in avtorje iz drugih dežel, knjige v drugih jezikih.
4. Učenci naj oblikujejo plakate, zloženke, podloge za miške, druge izdelke, na katerih predstavijo pomen šolske knjižnice pri povezovanju. »Ideje« lahko uporabimo za novoletna darila.
 5. Izmenjava knjižnih kazalk med slovenskimi šolskimi knjižnicami. Registracija je mogoča do 4. 10. 2020 na povezavi:

[4. NACIONALNA izmenjava knjižnih kazalk 2020.](#)

Po vaši registraciji vam nacionalni koordinator Sekcije za šolske knjižnice v ZBDS dodeli partnersko šolo, o čemer vas obvestijo preko elektronske pošte.

6. Učenci naj izdelajo knjižne kazalke, ki prikazujejo pomembnost šolske knjižnice. Sodelujete lahko pri izmenjavi knjižnih kazalk z vrstniki širom sveta v mednarodnem projektu:

[Bookmark Exchange Project](#)

Po vaši registraciji vam mednarodni koordinator ISLM dodeli partnersko šolo (v zadnjem tednu septembra), o čemer vas

obvestijo preko elektronske pošte. Tudi letos je mogoča dvojna prijava:

- ✓ Izmenjava knjižnih kazalk za učence do 12. leta: [**Registriracija šol za izmenjavo knjižnih kazalk med učenci do 12. leta.**](#)
- ✓ Izmenjava knjižnih kazalk za učence starejše od 12 let: [**Registracija za izmenjavo knjižnih kazalk med učenci nad 12 let.**](#)

7. Organizirajmo odprti dan šolske knjižnice, na katerega povabimo starše in druge goste.
8. Organizirajmo sobotni »literarni« sprehod po kraju/mestu in spregovorimo tudi o šolski knjižnici.
9. Povabimo pomembnega gosta in se z njim pogovarjajmo o pomenu šolske knjižnice, mu pokažimo, kaj učenci počnejo v knjižnici ipd.
10. Povežimo se s splošno knjižnico in pripravimo skupen dogodek, ki ga lahko predstavimo novembra ob dnevu splošnih knjižnic.
11. Povežimo se s šolsko knjižnico v drugi deželi in sodelujmo z njo prek e-pošte ali spletnih strani. Zanimiva je povezava med šolskimi knjižnicami z uporabo programa Skype, več na spletnih straneh: [**Skype Project**](#)
12. Prijava je mogoča na povezavi: [**Register for Skype Project**](#)

13. Prijavite se v mednarodno izmenjavo digitalnih knjižnih kazalk (Digital Bookmark Exchange). Prijava je mogoča na povezavi: [Digital Bookmark Exchange](#).
14. Z učenci obiščimo drugo šolsko knjižnico. (Primer: Z učenci osnovnošolskih knjižnic obiščimo srednješolsko knjižnico.)
15. Med starši, učitelji in drugimi z učenci izvedemo anketo o tem, kakšne so bile šolske knjižnice včasih. Izsledke objavimo.
16. Objavimo svoje dogodke in ideje v spletni učilnici za knjižnično dejavnost <http://skupnost.sio.si/login/index.php>, na blogu <http://monthofschoollibraries.blogspot.com/>.
17. O dejavnostih ob mednarodnem dnevu šolskih knjižnic poročajmo v lokalnih časopisih.
18. Objavimo poročila o poteku mednarodnega dneva šolskih knjižnic v šolskem glasilu ali zaprosimo učence, da pišejo o pomenu šolske knjižnice.
19. Učenci naj pregledujejo spletne strani šolskih knjižnic in odkrivajo razlike med njimi.
20. Praznujmo skupaj s knjižničarji, učitelji, ravnatelji, učenci, ljudmi, ki podpirajo knjižnice!
21. Organizirajmo natečaje:

- ✓ **Literarni natečaj** Napišimo pesmi, kratke zgodbe na temo “knjižnica”, napišimo ocene knjig o zdravju in dobrem počutju. Predstavimo pisatelja ali pesnika.
- ✓ **Likovni natečaj** Rišemo junake iz knjig. Izdelajmo alternativno naslovnico za znano knjigo. Si predstavljaš sanjsko šolsko knjižnico? Kaj vse naj bo v šolski knjižnici, da se bomo počutili še bolje ... Kakšna naj bo knjižnica leta 2050?
- ✓ **Oblikovalski natečaj** Oblikujmo majice za učence, dijake, učitelje, knjižničarje. Oblikujmo maskoto knjižnice za dobro počutje.
- ✓ **Video natečaj:** Iskanje poti do zdravja in dobrega počutja v naši šolski knjižnici.

NAVODILA ZA PRIPRAVO

POROČILA

V OBLIKI STROKOVNEGA PRISPEVKA

O IZVEDENIH DEJAVNOSTIH

Za objavo strokovnega prispevka v publikaciji Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2020, bo potrebno upoštevati že znana določila.

Po *Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS* velja:

“... 1.04 Strokovni članek

Strokovni članek je predstavitev že znanega, s poudarkom na uporabnosti rezultatov izvirnih raziskav in širjenju znanja. Zahtevnost besedila je prilagojena potrebam uporabnikov in bralcev strokovne ali znanstvene revije, v kateri je objavljen.” *Dostopno na:*

http://home.izum.si/cobiss/bibliografije/tipologija_slv.pdf [07-09-2020].

Oblika prispevka

Izpis naj bo enostranski, z razmikom 1,5 in robovi, širokimi 2,5 cm. Besedilo naj bo v pisavi Arial 12pt. Strokovni članki naj praviloma ne bodo krajši od 3 strani, ne smejo pa presegati 3000 besed. V ta obseg je všteti tudi seznam citiranih virov (referenc). Prispevki lahko vključujejo preglednice, slike, grafikone, sheme idr. Slike in preglednice naj bodo v prispevku le, če se avtor nanje sklicuje v besedilu, in morajo biti zato ustrezno označene in povezane s sklicem. Če slike niso avtorske, je treba pridobiti za njihovo objavo dovoljenje avtorja(jev). Izvor ponazoritve ali preglednice, privzete iz drugega dela, mora biti naveden kot sestavni del njenega pojasnjevalnega opisa (ob sliki ali preglednici), vendar je zaželeno, da je priloženo slikovno gradivo avtorsko. Avtor mora uredništvu poslati jezikovno pravilno besedilo. Prispevke, ki ne bodo pripravljene v skladu z navodili, bo uredništvo avtorjem vrnilo v popravilo in dopolnitev. Če obseg avtorskega dela ni v skladu z navodili za objavo, avtor dovoljuje izdajatelju, da avtorsko delo po svoji presoji ustrezno prilagodi.

Jezik prispevka

Jezik objavljenih prispevkov je slovenski in/ali angleški. Prispevki morajo biti lektorirani (za lekturo je zadolžen avtor in ne uredništvo), na koncu prispevka mora biti dodano ime lektorja in/ali prevajalca.

Naslov in podnaslov

Naslov prispevka naj bo napisan z velikimi tiskanimi črkami. Naslov mora biti kratek in jasen in naj natančno opredeli vsebino prispevka, dopolni se lahko s

podnaslovom. Podnaslov mora biti tipografsko ali z ločilom (dvopičjem) ločen od naslova. Avtor naj v naslovu oziroma podnaslovu uporabi besede, ki bodo primerne za indeksiranje in iskanje. Naslov in morebitni podnaslov morata biti napisana v slovenskem in angleškem jeziku.

Avtor

Pod naslovom naj bo naveden avtor prispevka. Ime avtorja naj bo vedno navedeno v polni obliki (ime in priimek). Če je več avtorjev, naj sami določijo vrstni red imen avtorjev. Na koncu prispevka je treba poleg imena in priimka navesti tudi znanstvene strokovne stopnje oz. akademski naziv, polni naziv in sedež institucije, kjer je avtor zaposlen.

Izvleček (angl. Abstract)

Z izvlečkom morajo biti opremljeni vsi strokovni članki. Izvleček oblikuje avtor sam. Izvleček naj bo na prvi strani članka med naslovom in besedilom. V prispevku v slovenskem jeziku sledi izvlečku v slovenščini še izvleček v angleškem jeziku. Izvleček lahko vsebuje največ 250 besed. Biti mora razumljiv kot samostojno besedilo, ne da bi bilo treba bralcu prebrati celotno besedilo prispevka. Povzema naj bistvo prispevka, pojasni njegov namen in cilje, opiše uporabljene metode in tehnike raziskovalnega (in znanstvenega) pristopa, rezultate ter glavne zaključke. Praviloma je izvleček napisan v enem odstavku, le izjemoma v več odstavkih. Avtor sam poskrbi za prevod povzetka.

Ključne besede (angl. Key words)

Izvlečku sledijo ključne besede (do šest), ki označujejo vsebino dela. Ključne besede naj bodo enostavni izrazi (besede, besedne zveze), zapisani v prvem sklonu ednine, v slovenskem in angleškem jeziku.

Poglavja

Prispevek naj ima jasno ločena poglavja, njihovi naslovi naj bodo (krepko) poudarjeni. Poglavja in podpoglavja naj bodo oštevilčena dekadno po standardih SIST ISO 2145 in SIST ISO 690 (tj. 1, 1.1, 1.1.1).

Opombe

Praviloma naj bodo zapisane pod črto in oštevilčene z zaporednimi arabskimi številkami od začetka do konca teksta. Vsebujejo naj samo dodatno besedilo (avtorjeve komentarje), ne pa tudi bibliografskih referenc –nanje lahko avtor samo nakaže. Če nakažemo na opombo na koncu stavka, naj bo številka pred piko, ki zaključuje stavek. Opombe s tekoče strani se morajo končati vedno na isti strani.

Zahvala

Pomoč drugih naj bo omenjena na koncu besedila. Navedena naj bodo imena in vrsta pomoči.

Citiranje

Citati v besedilu naj bodo opremljeni z navedbo vira. Citiramo običajno le javnosti dostopne vire. Sekundarne vire citiramo v obliki »citirano v« oziroma »cv:«. Podatki o viru (avtor, leto izdaje dokumenta, po potrebi tudi stran/i) naj bodo zapisani v oklepaju, priimek avtorja naj bo ločen z vejico od datuma izdaje vira (avtorsko citiranje). Če je več avtorjev, uporabimo pred zadnjim namesto vejice »in«. Navajamo največ tri avtorje, če jih je več, navedemo samo prvega in dodamo et al. Če navajamo več virov, jih ločimo s podpičjem. Podatki o citiranih virih naj bodo zapisani na koncu prispevka. Pri citiranju oziroma pisanju referenc upoštevamo harvardski sistem, to je sistem Ameriškega psihološkega združenja (APA), ki je opisan v priročniku Publication Manual of the American Psychological Association (www.apastyle.org).

Slikovno gradivo

Prispevek lahko poleg besedila vsebuje tudi slike (fotografije, grafikone, zemljevide, skice, diagrame in podobno) in preglednice (tabele), ki naj bodo oštevilčene s tekočim številčenjem (od začetka do konca), vsaka mora imeti tudi naslov. Količina grafičnega gradiva je omejena na 6 primerov. Naslovi preglednic morajo biti napisani nad njo, naslovi slik in drugih ponazoritev pa morajo biti napisani pod njimi. Preglednicam oziroma slikam morajo biti po

potrebi dodana ustrezna pojasnila in legenda okrajšav. Če niso rezultat lastnega dela avtorja, je treba navesti vir oz. v primeru reprodukcije pridobiti tudi soglasje izdajatelja. V besedilu mora biti jasno označeno, kam sodi posamezna slika oz. preglednica, in sicer z navedbo njene zaporedne številke. Črke, številke in simboli morajo biti jasno razvidni tudi v primeru, ko bo slika oz. preglednica v publikaciji pomanjšana. Naslovi in podrobnejše razlage ne sodijo v sliko, ampak v legendo. Pri preglednicah naj bo vsebina vrstic podana v čelu preglednice, vsebina stolpcev pa v glavi preglednice. Vsa polja naj bodo izpolnjena. Če podatek v polju manjka, je treba jasno označiti, ali podatka ni ali je njegova vrednost enaka nič ali pa je zanemarljivo majhna. Slike naj bodo vstavljene med besedilo in hkrati posebej shranjene v originalnem formatu zapisa ter priložene besedilu kot slikovne priloge v digitalni obliki. Slikovne priloge v digitalni obliki morajo biti v formatih TIFF ali JPG. Slikovne priloge v digitalni obliki morajo biti poslane uredništvu v priponki (na enak način kot prispevek v digitalni obliki).

Viri in literatura/ Bibliografija

Podatki o uporabljenih virih naj bodo zapisani na koncu prispevka. Pri navajanju oziroma pisanju referenc upoštevamo harvardski sistem, to je sistem Ameriškega psihološkega združenja (APA), ki je opisan v priročniku Publication Manual of the American Psychological Association (www.apastyle.org).

**Poročilo ali strokovni prispevek o izvedenih dejavnostih pošljite
Urši Bajda, predsednici Sekcije za šolske knjižnice,**

do 12. 12. 2020.

**Strokovne prispevke pošljete po elektronski pošti na naslov:
sekcijasolskihknjizniczbd@gmail.com**

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

In ob koncu vabljeni k sodelovanju na

49. konferenci

Mednarodnega združenja šolskih knjižničarjev 2021

Zaradi nenehnih pomislekov v zvezi s COVID-19, upravni odbor in izvršni odbor IASL v partnerstvu z odborom za konferenco IASL 2021 napoveduje, da bo letna konferenca IASL za leto 2021

potekala VIRTUALNO od 12. do 16. julija 2021.

Tema konference 2021 je

"Bogata tapiserija prakse in raziskav
po vsem svetu".

49. letna konferenca in 24. letni mednarodni forum o raziskavah v šolskem knjižničarstvu se bosta odvijala virtualno, a hkrati "v živo". Oglejte si celotno izjavo predsednice IASL Katy Manck **tukaj**.

Za več informacij obiščite spletno stran konference:
<https://iasl2021.unt.edu>

Razpis za oddajo prispevkov bo odprt do 15. februarja 2021.